

Spindulys

ATKURTAS LAIKRAŠTIS LEIDŽIAMAS
NUO 2018 M. SAUSIO MĖN.
2023 M. VASARIO MĖN. NR. 2 (015)

ŠAUNIAUSI MOKINIAI

Pasibaigus 1 pusmečiui paaikėjo p e n k e t u k a s gimnazistų, kurie pasiekė puikiausių rezultatų iš visų dalykų. Deja, čia nerasime IV klasių mokinių, bet didžiuojamės Kamile Kazinevičiūte (I A kl., per pusmetį gauti 108 įvertinimai, kurių vidurkis 9,95), Agne Gaudinskaite (II E kl., per pusmetį gauti 84 įvertinimai, kurių vidurkis 9,93), Kajumi Kalveliu (I B kl., per pusmetį gauta 100 įvertinimų, kurių vidurkis 9,88), Ūla Sabataityte (I F kl., per pusmetį gauti 99 įvertinimai, kurių vidurkis 9,81), Agniumi Laurinaičiu (III A kl., per pusmetį gauti 65 įvertinimai, kurių vidurkis 9,78). Pateikiame išskirtinį interviu su šiais gimnazistais.

Paklausta apie veiklas, kurios padeda atsipalaiduoti po sunkios dienos, Agnė teigia, kad jai labai svarbu pakankamai pamiegoti, pailsėti. Ūla atsipalaiduoja klausydama muzikos ar skaitydama knygą. Agnius renkasi atsipalaiduoti leisdamas laiką gryname ore, žaisdamas futbolą ar bendraudamas su draugais. Kajui, kaip ir Ūlai, muzika yra vienas iš būdų, padedančių nurimti po įtemptos dienos, taip pat Kajus žiūri serialus, mėgsta piešti. Kamilė pateikė originalų ir netikėtą atsakymą, kad ji atsipalaidavimui renkasi kompiuterinius žaidimus.

Paklausti, ar turi kokius ritualus, be kurių diena nebūna sėkminga, mokiniai atsakė šitaip:

Agnė: sėkmingos dienos ritualo neturiu, tačiau kasdien stengiuosi daryti viską, kad ta diena būtų sėkminga! Ūla:

ypatingų ritualų neturiu, tačiau dieną visada pradedu įprastu ritmu. Savaitgaliais leidžiu sau atsipalaiduoti. Kajus: mano sėkmingos dienos ritualas - muzikos klausymasis. Be muzikos mano diena būtų blanki bei nevisavertė. Kamilė: jei tai laikytume ritualu, tai man sėkmę garantuoja rytinis mamos palinkėjimas „Geros dienos“. Agnius: ne, tikrai neturiu, dažniausiai stengiuosi tiesiog išlikti šalto proto, kuris padeda į viską žiūrėti ramiai, todėl kiekviena diena man atrodo sėkminga.

Kadangi šie mokiniai yra labai skirtingi, buvo įdomu sužinoti, **kokiomis kultūromis jie žavisi ir kodėl**. Agnė atsakė, kad jai didžiausią įspūdį teikia Amerikos kultūra. Jai patinka amerikiečių kuriami filmai, muzika, architektūra bei švenčių papročiai. Ūla žavisi Azijos kultūra: menas, tradicinė architektūra bei maistas. Kamilė domisi senosiomis civilizacijomis, jai įdomu, kaip žmonės gyveno tais laikais. Kajus atsakė, kad apskritai jis žavisi meno kultūra, nes šiai kultūrai priskiriamos sferos yra glaudžiai susijusios su jo asmeniniu gyvenimu ir pomėgiais. Agniaus atsakymas į šį klausimą labai išsamus. Jis teigia, kad žavisi lietuvių kultūra, nes lanko tautinius šokius, tačiau ne mažiau jį domina ir japonų kultūra, kur yra didelė disciplina, visur tvarka ir pagarba vieni kitiems.

Mokiniai pasidalino ir **gyvenimo šūkiu**, kuris įkvepia motyvacijos, tiesa, kai kurie prisipažino tokio neturintys. Kamilė nedaugžodžiavo – jos gyvenimo šūkis „Just do it!“, o Ūla ir Agnius atskleidė tokio neturintys. Agnius užsiminė, kad motyvacija stengiasi būti pats sau, nes, kaip ir Ūla, žino, jog niekas kitas už jį jo darbo nepadarys. Kajus, paklaustas apie gyvenimo frazę, teigė, jog taip pat neturi pasirinkęs, tačiau reikšmingiausiais laiko Albero Kamiu žodžius: „Visada eik tolyn, nes taip rasi tiesą.“ O Agnė siekti savo tikslų motyvuoja suvokimas, jog gyvena tik vieną kartą, todėl reikia daryti viską, kad vėliau nebūtų dėl ko gailėtis!

Pašnekovai maloniai pasidalino ir savo **mėgstamomis veiklomis, kurios juos atpalaiduoja ir atitraukia nuo rutinos**. Ūlos mėgstamiausia veikla – piešimas, jam mergina skiria daugiausiai laiko, dar mokosi groti elektrine gitara, o Agnė nuo kasdinių rūpesčių atitraukia buvimas su draugais bei šeima. Kajus vienu užsiėmimu neapsiriboja, kasdien stengiasi išbandyti kažką naujo. Šokiai, fotografija, muzika bei buvimas su draugais yra pagrindiniai Kajaus pomėgiai. Agnius papasakojo apie savo aistrą futbolui. Vaikinas teigia, kad mėgsta ne tik žiūrėti varžybas per televiziją, bet ir pašmaikštuoja, jog atšilus orams galime jį sutikti stadione. O Kamilė jau trejus metus savarankiškai mokosi prancūzų kalbą, taip pat pomėgiu laiko kompiuterinius žaidimus. **(Nuotraukoje – Kajus, Ūla ir Agnė)**

Nukelta į 6 puslapį

VALSTYBINIŲ DIENŲ MINĖJIMAS GIMNAZIJOS BENDRUOMENĖJE

Kiekvienas lietuvis žino svarbias valstybines Lietuvos šventes: Sausio 13-ąją – Laisvės gynėjų dieną, Vasario 16-ąją – Lietuvos nepriklausomybės dieną ir Kovo 11-ąją – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dieną. Kasmet šios reikšmingos Lietuvos valstybingumui dienos yra minimos visoje šalyje: rengiamos eitynės, žygiai, vyksta renginiai, koncertai, žmonės įvairiais būdais prisimena prasmingus įvykius.

Šias valstybines šventes mini ir mūsų gimnazija. Sausio 13-osios tamsų rytą pro gimnazijos langus buvo galima išvysti degančias žvakes – taip pilietine iniciatyva „Atmintis gyva, nes liudija“ gimnazijos bendruomenė prisiminė 1991 metų sausį, kai vienybės ir laisvės siekio vedami Lietuvos piliečiai pasiekė istorinę pergalę. Be to, šia proga istorijos mokytoja Birutė Genienė vedė neįprastą istorijos pamoką tema „Sausio 13-oji – Laisvės gynėjų diena“. Mokytojai padėjo III kl. gimnazistas Nedas Gervylis, paruošęs informaciją skaidrėse apie svarbius 1988-1992 metų Lietuvos įvykius. Sausio 13-ajai dedikuotą istorijos pamoką vainikavo mokinių užrašytos mintys tema „Kodėl man svarbi Lietuvos valstybė?“ Mokiniai užrašė daug įdomių ir širdį glostančių minčių, atskleidžiančių, kuo Lietuva jiems yra svarbi. Štai keletas jų:

„Lietuva – mano namai. Čia aš gimiau, gyvenu bei mokausi. Mes visi turėtume nepamiršti ir didžiuotis, kad seniau lietuviai buvo neabejingi savo mylimai šaliai, darė viską, kad išsaugotų jos nepriklausomybę. Manau, jog lietuviai dar nepamiršo savo šalies praeities, ją puoselėja bei didžiuojasi. Aš

myliu Lietuvą, nes ji yra be galo gražus ir stebuklingas kraštas, kupinas daugybės gražių kraštovaizdžių. Mano gimtinė taip pat turi daug gražių švenčių bei tradicijų, daugumos jų laikomasi dar iki šiol. Lietuva nuėjo labai ilgą bei sudėtingą nepriklausomybės kelią ir nors ten nebuvau, esu labai dėkinga lietuviams, kad jie nenustojo mylėti, tikėti.“

Deimantė Bendžiūtė

„Lietuvos

valstybė man svarbi, nes valstybė yra tautos pagrindas, tautą vienija bendra teritorija, kalba bei papročiai. Vieną iš jų praradę, mes netektume identiteto. Tik būdami laisvi žmonės gali ugdyti tautinį unikalumą, puoselėti savo tradicijas, kurios garsina mus globaliame pasaulyje.“

Miglė Adomaitytė

„Esame šalis, kuri gali didžiuotis savo istorija, tradicijomis, nuostabia gamta. Mano nuomone, Lietuva – ypatinga ir graži šalis. Man svarbu, kad joje išliktų lietuvių kalba, demokratinė santvarka bei teritorija. Galvoju apie Lietuvą, kaip valstybę, kurioje gyvena žmonės, išpažįstantys tikrąsias vertybes ir gebantys įvertinti protėvių auką valstybingumui. Tačiau labiausiai norėčiau savo šalį išskirti iš kitų šalių savo drąsa, ryžtu, pasiaukojimu, darbštumu ir narsa. Reikėjo daug išminties atkuriant valstybę, vienybės stojant į Baltijos kelią, stiprybės atkuriant Nepriklausomybę. Esame tokie maži, bet sugebėjome išlikti laisvi. Vertinu Lietuvą dėl to, kad čia gyvena vieningi žmonės, bei myliu šią šalį, nes tai mano namai.“

Ieva Židulytė

Nedas Gervylis taip pat teigia, jog tėvynė visiems žmonėms reiškia namus, kuriuose visada yra laukiami, gamta, unikalią savo grožiu, bei istoriją tėvynės, kuri buvo okupuota, puolama ir dalinama daugybę kartų istorijoje, bet nė karto nepalūžo ir išliko iki pat šių dienų. Be to, paklaustas, kodėl pasirinko kalbėti būtent apie 1988-1992 metus, Nedas atsako: „Manau, jog šis laikotarpis yra svarbiausias Lietuvos valstybei. Po šių įvykių jau daugiau nei 30 metų esame laisvi ir už tai turėtume dėkoti tiems, kurie prie to prisidėjo. Todėl norėdamas paminėti įvykius bei pagerbti žuvusiuosius Sausio 13-ąją pasirinkau kalbėti šia tema.“ Taigi visų gimnazistų mintys atskleidžia, jog šiais laikais jaunas žmogus nepamiršta tėvynės ir ji jam turi didelę prasmę.

Kokia yra Sausio 13-osios, Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios reikšmė Lietuvai, jos visuomenei?

Birutė Genienė: „Pirmiausia, visuomenė stipriai pradeda suvokti, kad tai yra valstybingumo šventės ir kad žmonės patys yra laisvi, turi laisvą valstybę. Būti laisvoje šalyje, gyventi laisvoje šalyje, kurti, mokytis yra didelė vertybė. Aš manau, kad visos šios šventės yra lygiavertės ir kiekviena iš jų pažymi labai svarbų Lietuvos istorijoje įvykį. Sausio 13-oji – tai paminėjimas žmonių, kurie padėjo galvas, kurie žuvo dėl to, kad išsaugotų Nepriklausomybę, kad išsaugotų žmonių pasirinktą valią, išrinktą Atkuriamąjį Seimą. Kovo 11-oji ir Vasario 16-oji labai skiriasi. Bet jų abiejų pagrindinis akcentas yra nepriklausomybė, laisvė, lietuvių tautos išlikimas, lietuvių tautos apsisprendimo teisė, ar stoti į NATO, ar stoti į Europos Sąjungą, galimybė išsakyti savo poziciją, kai vyksta Ukrainoje karas.“

Kaip prisidedate prie valstybinių švenčių minėjimo?

Nedas Gervylis: „Aš, jei yra galimybė, stengiuosi dalyvauti švenčių minėjimuose, renginiuose, bėgimuose, kurie skirti prisiminti, paminėti ir pagerbti svarbias Lietuvai datas. Taip pat manau, jog svarbu ir kitiems bendraamžiams paminėti Lietuvai svarbias dienas, nesvarbu, kaip, svarbu, jog suprastume, kokia tos datos reikšmė.“

Birutė Genienė: „Visada stengiuosi minėjimuose dalyvauti. Gimnazijoje kaip ir kasmet yra deginami laužai Lietuvai Vasario 16-osios proga. Aš manau, kad didžiausias mūsų kiekvieno prisidėjimas prie Lietuvos valstybės išsaugojimo būtų pagarbus elgesys ir pagarbios mintys apie ją. Gal mes kartais per daug sureikšminame, kad visi turėtume vienodai gerai gyventi, bet demokratijos esmė, kad kiekvienas turime pasirinkimo teisę: ir kaip tu pasiklosi, taip ir išmiegosi. Kitaip ir būti negali. Jei yra visokių nuomonių tam tikrais klausimais, tai čia yra demokratijos esminis bruožas. Be to, mes su istorijos mokytoja A. Vabaliene inicijavome Vasario 16-osios renginį

„Laužai Lietuvai“, skirtą visai gimnazijos bendruomenei.“

Nuotraukose – akimirks iš renginio „Laužai Lietuvai“.

Parengė Jaunuju žurnalistų būrelio narė

Daina Povilaitytė

MEPA PROGRAMA – JAU MŪSŲ GIMNAZIJOJE!

Programa „Mokyklos – Europos Parlamento ambasadorės“ (MEPA) įgyvendinama Lietuvoje jau penktus metus. Programoje gali dalyvauti ugdymo įstaigos, kuriose mokosi 15-18 metų jaunimas. Jos tikslas – ugdyti jaunuosius europiečius, pristatyti Europos Sąjungos poveikį ir naudą įvairioms gyvenimo sritims ir skatinti jaunus žmones būti aktyviais savo šalies ir Europos Sąjungos piliečiais. Lietuvoje yra 118 mokyklų, kurios dalyvauja MEPA programoje, o tarp jų ir mūsų gimnazija, kuri tapo jos dalimi šiais mokslo metais (2022-2023).

Mūsų gimnazijoje MEPA programos ambasadorėmis panorė tapti Agnė Gaudinskaitė ir Augustė Kazlauskaitė (II E kl.), III A kl. besimokančios merginos Ugnė Čiauskaitė ir Eglė Pranckutė bei Paulina Patašiūtė (III D kl.). Aktyvios merginos yra pasiryžusios supažindinti gimnazijos ir Jurbarko miesto bendruomenę su Europos Sąjunga per pamokas, renginius, protmūšius ir kitas veiklas. Projektą kuruoja anglų kalbos mokytojos Edita Černiauskienė ir Lina Maskolaitienė bei istorijos mokytoja Augustė Vabalienė.

Norėdama sužinoti daugiau informacijos apie MEPA programą gimnazijoje ir joje dalyvaujančių merginų nuomonę, uždaviau joms 5 klausimus. Rėmiausi atsakymais, gautais iš Augustės, Agnės bei Paulinos, Eglė ir Ugnė yra labai aktyvios įvairiose gimnazijos veiklose, todėl natūralu, jog neturėjo laiko.

Įdomu, kaip gimnazistės nusprendė prisijungti prie šios programos, galbūt dalyvavimas padeda stojant į norimą profesiją, o gal norėta tiesiog pasisemti naujos patirties. Sužinojau, jog antrokės Agnė ir Augustė prisijungti paskatino jų klasės auklėtoja E. Černiauskienė, kuri, beje, yra ir MEPA projekto vyriausioji ambasadorė. O štai trečiokė Paulina prisijungė paraginta istorijos mokytojos A. Vabalienės. Dalyvauti jos sutiko, nes, merginų manymu, tai puiki galimybė gilinti savo žinias, susipažinti su naujais žmonėmis, įgyti patirties, realizuoti savo sumanymus. Ši programa nepadeda stojant į aukštąsias mokyklas, bet merginos akcentuoja naujas ir vertingas patirtis, kurios jų akimis viena ar kita prasme tikrai padės stojant.

Kitas klausimas buvo, ar jaunosios ambasadorės džiaugiasi prisijungusios prie programos. Visos dalyvės sutartinai atsakė, kad labai džiaugiasi, nes komandą sudaro labai draugiškos ir malonios, kupinos idėjų merginos bei mokytojos, su kuriomis labai lengva komunikuoti ir atlikti užduotis.

Ar nesunku suderinti mokslus su MEPA veikla? Visos trys atsakiusios merginos patikino, kad kol kas sunkumų suderinti mokslus su programos veiklomis nekilo. Pasak jų, kiekviena veikla reikalauja laiko, bet į pagalbą atskuba laiko planavimo įgūdžiai. Jos projekto veiklas stengiasi atlikti per laisvesnes pamokas, prieš ar po pamokų. Paulina priduria, jog komandoje jos pasiskirsto darbus, todėl sunkumų nekyla.

O ko gi dalyvės išmoko per laiką, praleistą dalyvaujant programoje. Akivaizdu, jog projektas suteikia išties daug įvairių įgūdžių. Paulina teigia: „Daugiau sužinojau ne tik apie ES, tačiau ir apie svarbias minimas datas, įstaigas ir organizacijas, svarbias ir Lietuvai, ir pasauliui, taip pat tokios veiklos, kaip MEPA, puikiai lavina bendradarbiavimą, darbo komandoje įgūdžius ir laiko paskirstymą.“ Agnei ir Augustei projektas suteikė drąsos, organizuotumo. Jis praturtino žinias, merginos užmezgė naujų pažinčių. Augustė išskiria vieną, jai daug išpūdžių palikusių, patirtį: „Teko pabūti net mokytoja, kai Naujamiesčio progimnazijos mokiniai vedė pamokas apie ES.“

Dar pasiteiravau, ar gimnazistės rekomenduotų prie MEPA komandos prisijungti ir kitiems gimnazijos mokiniams. Iš merginų sulaukiau vienareikšmiškų atsakymų – tikrai taip. Viena iš jų maloniai patikino: „Visada laukiame iniciatyvių, atsakingų

ir motyvuotų bendraminčių!“ Kita akcentavo, jog MEPA nereikalauja daug asmeninio laiko, bet suteikia daug naudingos patirties, todėl prisijungti tikrai verta.

Keletą klausimų uždaviau ir projektą gimnazijoje kuruojančioms mokytojomis. Mokytoja Augustė Vabalienė, pasitarusi su kolegėmis pateikė atsakymus.

Iš kur semiatės idėjų naujoms Jūsų programos vykdomoms veikloms?

Naujas veiklas ir idėjas dažnai padiktuoja pats gyvenimas. Kalendorius pilnas minėtinų dienų, sekame renginius mieste ir rajone. Ir nors kaip MEPA komanda bandome paminėti ir įprasminti įvairias minėtinas dienas (Europos kalbų diena, Tarptautinė holokausto aukų atminimo diena, sveikatingumo savaitė, adventinis laikotarpis ir t.t.), daugelio veiklų nepavyktų įvykdyti be visos gimnazijos bendruomenės, nes jau pats projekto pavadinimas „Mokyklos – Europos Parlamento Ambasadorės“ nurodo, kad projekte dalyvauja ne tik „iniciatyvinė grupė“, bet ir visa mokykla.

Paskutinė veikla buvo, kai jūsų komanda prisidėjo prie tarptautinės Holokausto aukų atminimo dienos. Galbūt artimiausiu metu esate numatę naujų veiklų?

Taip, dalyvavome šios dienos minėjime mieste, jaunoji ambasadorė Paulina Patašiūtė ir aš renginyje skaitėme pranešimus, supažindinome renginio dalyvius su Holokaustu ir Aušvico koncentracijos stovyklos istorija. Artimiausiu metu taip pat planuojame veiklas, į kurias įtrauksime gimnazijos bendruomenę, laukite 😊.

Kaip vertinate mokinius, dalyvaujančius programoje?

Manau, kad tik iniciatyvus, imlus, smalsus ir motyvuotas mokinys gali būti MEPA jaunuoju ambasadoriumi, o gimnazijos MEPA projekte dalyvaujančios merginos tokios ir yra. Džiaugiamės jų idėjomis ir indėliu į projektą. Projektas yra tęstinis, tad tikimės ir kitais mokslo metais jį sėkmingai vystyti.

Taigi MEPA – ne tik renginiai, bet ir mokytojų vestos pamokos: aktualių Europos problemų nagrinėjimas pamokose, tokiose kaip istorija, geografija, pilietiškumas ir kt. Programoje dalyvaujančių gimnazijų ir mokyklų mokytojai gali naudoti mokomąją MEPA medžiagą su daugybe interaktyvių užduočių ir veiklų, organizuoti Europos dienos šventę ir kitus renginius bei yra kviečiami į mokomuosius seminarus, kuriuose pristatomos įvairios aktualios ES temos. Geriausiai programoje pasirodžiusių gimnazijų mokiniai ir mokytojai kviečiami į „Euroscola“ renginius

Strasbūre ar mokomuosiu s seminarus Briuselyje. To ir linkime gimnazijos MEPA komandai!

Nuotraukoje
– spalio 24 dieną gimnazijos bibliotekoje įrengtas MEPA informacijos

stendas, kuriame galima rasti informaciją ekonomikos, pilietiškumo pagrindų, istorijos pamokoms.

Parengė Jaunujų žurnalistų būrelio narė Viltė Luzgauskaitė

EGLĖ PRANCKUTĖ – PUIKIAUSIA VERTĖJA VISOJE EUROPOS SAJUNGOJE

2023 metų vasario 9 – ypatinga diena Lietuvai, o ypač Jurbarkui. Šią dieną sužinojome, jog III A klasės mokinė Eglė Pranckutė laimėjo Europos Sąjungos vertėjų konkursą „Juvenes Translatores“! Dėkojame mokytojoms: iniciatorei ir organizatorei anglų k. mokytojai Daivai Karčiauskienei, mokinę anglų k. mokančiai mokytojai Jurgitai Kazinevičienei, lietuvių kalbos mokytojai Jolantai Norkūnienei!

„Juvenes Translatores“ yra kasmetinis internetinis vertimo konkursas, kuriame renkami geriausi Europos Sąjungos jaunieji vertėjai. Jame galėjo dalyvauti Europos Sąjungos vidurinių mokyklų moksleiviai, gimę 2005 m. (septyniolikos metų). Mūsų gimnazijoje dalyvavo 5 vienuoliktų klasių mokiniai.

Kasmetinio konkurso tikslas: suteikti moksleiviams galimybę bent trumpam pasijusti vertėjais, skatinti juos mokytis kalbų ar net pastūmėti ateityje rinktis vertėjo profesiją. „Juvenes Translatores“ rengiamas Europos Komisijos Vertimo raštu generalinio direktorato jau nuo 2007 metų visose Europos mokyklose. Konkurse kiekvienais metais dalyvauja apie 3000 jaunuolių iš kone 700 mokyklų.

Mokyklos 2022 m. rugsėjo 2 d. – spalio 20 d. turėjo užsiregistruoti konkurso „Juvenes Translatores“ interneto svetainėje. Jos atrenkamos atsitiktinai, nes konkurse gali dalyvauti tiek vienos šalies mokyklų, kiek ta šalis turi vietų Europos Parlamente (Lietuva turi 11 vietų). Tiesa, renginyje sužinojome išties įdomų faktą, jog šiais metais mūsų gimnazija nepateko į konkursą, taigi kaip Eglė laimėjo? Pasirodo, vienoje pagal burtus išrinktoje mokykloje įsisuko virusas, todėl jai teko pasitraukti, o vietoje jos pateko mūsų gimnazija.

Pats konkursas vyko 2022 m. lapkričio 24 dieną. Tada visose ES šalyse moksleiviai vertė tekstą prižiūrimi savo mokytojų. Tekstas galėjo būti verčiamas iš bet kurios iš 24 ES oficialiųjų kalbų į bet kurią kitą iš jų. Tuomet vertimo raštu generalinio direktorato vertėjai įvertino konkursui pateiktus vertimus ir atrinko po geriausių vertimą iš kiekvienos Europos Sąjungos šalies. 27 nugalėtojai bus apdovanoti trijų dienų kelione į Briuselį, o ten vyksiančiose iškilmėse jiems bus įteikti apdovanojimai.

Į renginį gimnazijoje atvyko ir Europos komisijos atstovybės Lietuvoje vertimų ir kalbos reikalų koordinatorė Eglė Žilinskaitė. Ji renginio dalyviams papasakojo apie Europos Sąjungą, oficialias jos šalių kalbas, vertėjo profesiją, papasakojo apie savo darbovietę – vertimo raštu generalinį direktoratą. Laimėtojos bendravardė teigė, jog vien Europos komisijoje dirba daugiau kaip 30 000 darbuotojų, todėl ji turi išties daug kolegų, tačiau ne visus juos pažįsta – pašmaikštavo ji. Eglė Žilinskaitė įteikė simbolinę skanią dovaną laureatei – tortą, o pagyrimo raštą ir atminimo dovanėlę – už puikų vertimą IIIA klasės mokinėi Ugnei Čiauškaitei.

Sužinojusi, jog yra Lietuvos laimėtoja vertėjų konkurse, Eglė Pranckutė atrodė išties nustebusi. Bet pavyko su ja trumpai pasikalbėti.

Kokie išpūdžiai sužinojus, jog laimėjai vertėjų konkursą?

Visiškai to nesitikėjau ir buvau labai nustebusi, keletą minučių net reikėjo pasėdėti ir pagalvoti, kas ką tik įvyko. Man tai buvo išties labai didelė staigmena, tarsi žinia iš giedro dangaus, užplūdo labai stiprios emocijos.

Laimėjai vertėjų konkursą, todėl suprantu, kad esi imli kalboms ir jas mėgsti. Ar nuo mažens buvai tokia, ar meilę joms iškiepijo mokytojai?

Aš jau nuo pat mažens buvau linkusi skaityti, mėgau įvairias pasakas, kai buvau maža, o kai paaugau, pradėjau skaityti daugiau ir įvairesnių knygų. Meilė knygoms išliko iki pat dabar. Tam įtakos, be abejo, turėjo mokytojai. Nuo pat pradinių klasių jie skatino dalyvauti skaitymo konkursuose, skaityti. Dabartinė lietuvių kalbos mokytoja Jolanta Norkūnienė – irgi, su ja visada galiu padiskutuoti apie knygas, ji man ir pati jų rekomenduoja. Taip pat ir savo šeimoje visada matydavau pavyzdį, kad yra skaitomos knygos. Aš, kai skaitau knygas, jaučiu labai didelę meilę lietuvių kalbai, nes ji yra labai graži, daininga bei skambi. Taigi, ta meilė kalbai ateina ir iš aplinkos, nes visada mačiau žmonių, kurie man savo pavyzdžiu rodė, kaip jie myli lietuvių kalbą ir tuo pačiu metu pati visada labai mėgau skaityti.

Ar norėtum savo ateitį sieti su kalbomis? Gal supratai, ar tokia sritis tau patinka?

Na, tokio tikslo neturiu, nes filologija nėra tai, kur aš save įsivaizduoju gyvenime. Tiesa, kalbos, literatūra yra neatsiejama mano gyvenimo dalis, bet nemanau, kad tai galėtų pavirsti profesija. Galbūt net nelabai norėčiau, jog toks asmeninis pomėgis taptų mano darbu.

Ar jau žinai, su kuo vyksi į Briuselį?

Žinau, kad vyksiu su viena iš mokytojų, o su šeima dar pasitarsime: kas norės, tas su manimi ir važiuos, dar kol kas nesame nusprendę.

Džiaugiamės tokiais gabiais Jurbarko krašto mokiniais ir linkime Eglei ir su ja keliausiantiems žmonėms patirti daug išpūdžių, o grįžus toliau garsinti Jurbarką!

*Parengė Jaunujų žurnalistų būrelio narė
Viltė Luzgauskaitė*

GIMNAZISTAI APIE FEMINIZMĄ

Kas, Jūsų nuomone, yra feminizmas?

Gimnazistai, apklausos metu paprašyti įvardyti, kas, jų nuomone, yra feminizmas, dažniausiai pateikė lyčių ir jų teisių lygybės sampratą. Toks šio socialinio judėjimo suvokimas nėra neteisingas, tačiau tai tėra nedidelė dalis jį sudarančių dalykų: lyčių lygybė yra tik vienas iš būdų panaikinti visuomenėje tvyrančią moterų diskriminaciją, bet tai negali padėti ją suvokti ir pastebėti plačiaja prasme. Tam reikalinga feministinė pasaulėžiūra, ne tik skatinanti ginti moterų teises, naikinti gajų ir beveik visose gyvenimo sferose pasireiškiančią lyčių diskriminaciją, bet ir keisti, atlaisvinti siauras, nusistovėjusias normas.

„Individualumas“. Viltė Strikaitė, III B.

GLAUSTA FEMINIZMO ISTORIJA

Norint geriau suvokti šio judėjimo svarbą, reikia žinoti bent dalį jo istorijos: feminizmas pradėjo rasti dar XIX a. viduryje, kilus moterų nepasitenkinimui tuomete situacija. Jos negalėjo siekti universitetinio išsilavinimo, dirbti aukštos kvalifikacijos darbų, būti finansiškai nepriklausomos (susituokus visas turimas turtas ir uždarbis atitekdavo vyrui), spręsti apie savo tolimesnį gyvenimą (skyrybos ir vaikų globa priklausydavo nuo vyro sprendimo) ar net dalyvauti rinkimuose. Buvo išsaknijęs požiūris, kad moters prigimtis tėra būti nuolankia žmona, gera namų šeimininke ir motina bei neblėstančio grožio etalonu; to laiko gydytojai teigė, jog moterys – žemo intelekto asmenybės, kurioms tiesiog neskirta siekti to, ką turėjo vyrai. Visos, panorusios studijuoti ar kilti karjeros laiptais, buvo gąsdinamos ligomis ir luošumu, tačiau tai nesustabdė kylančio maišto. Drąsios ir ryžtingos moterys burdavosi sakyti viešas kalbas, protestuodavo ir garsiai agitavo už balsavimo ir dalyvavimo visuomeniniame gyvenime teisės suteikimą moterims – už šiuos veiksmus, kurie anuomet būdavo laikomi amoraliais ir griaunančiais visuomenės gerovę, feministės buvo baudžiamos, žeminamos, kalinamos ir kankinamos. Teisė balsuoti moterims JAV buvo pripažinta tik 1920 m., o tuo tarpu Lietuvoje – jau 1918 m. Žvelgiant iš šiandieninės perspektyvos galima sakyti, kad jų aukojimasis tikrai nebuvo bevaisis: daugumoje šalių

moterys turi tai, apie ką anksčiau buvo galima tik pasvajoti.
KODĖL TAI NĖRA TIK PIKTOS MOTERYS IR NEVYKĘ MITINGAI

Turbūt natūraliai kyla klausimas: kodėl bene geriausias moterims nutikęs dalykas yra vertinamas taip kontroversiškai? Į tai galima atsakyti dvejopai: feminizmo atsiradimo pradžioje vyrai bijojo, kad jie turės tapti tuo, kuo buvo moterys – lygiavertiškumas pavers juos namų šeimininkėmis bei bebalse visuomenės dalimi. Be to, buvo baiminamasi moterų dominavimo, suvyriškėjimo ir politikos griūties – vyravo netikėjimas moters proto galia. Šiais laikais niūrų ir radikalų feminizmo paveikslą piešia žiniasklaida ir socialinės medijos. Skambias antraštes mėgstantys naujienų portalai mieliau renkasi iššaukiančias, aršias, akivaizdžią neapykantą vyrams ir santvarkai demonstruojančias moteris negu taikias, nevyriausybinėse organizacijose dirbančias, slopinančias diskriminaciją bei visapusišką pagalbą moterims teikiančias feministes. Tokios žinios didina portalų skaitomumą ir skaldo visuomenę – visos feministės sutinkamos kaip isteriškos ir neadekvačios asmenybės. Tiesa, ir pats feministinis radikalumas yra įgavęs jam ne visai tinkamas asociacijas – iš tiesų radikalumo suvokimas priklauso nuo laikmečio, kuriame yra gyvenama. Pavyzdžiui, seniau moterims dėvėti kelnes ar važiuoti dviračiu buvo laikoma be galo drastišku ir socialines normas laužančiu veiksniu. Šiandieniniame pasaulyje tradicinio gyvenimo būdo laužymas ir nepaisymas taip pat gali būti laikomas radikaliu; svarbiausia objektyviai įvertinti, ar toks pasipriešinimas veda į taikesnį ir teisingesnį rytojū.

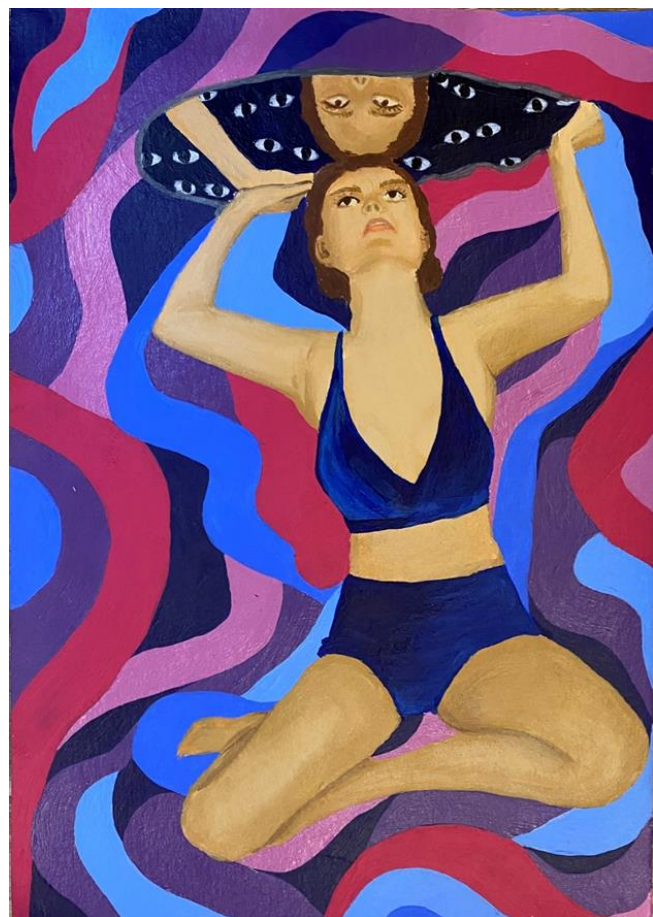
AR TIKRAI MUMS TO VIS DAR REIKIA?

Turėdami visas galimybes ir gyvendami demokratiškoje visuomenėje žmonės dažnai pamiršta feminizmo svarbą jų gyvenime. Tokį fenomeną būtų galima grįsti patriarchalizmo neigimu ir esančios lygybės iluzija, tačiau vis dar yra veiksmų, kurie, nors ir dažnai nėra lengvai pastebimi, yra tikra moterų diskriminacija, kuri ne tik žeidžia ir menkina, bet kai kada esti ir nepavaldi įstatymams. Dažniausiai susiduriama su seksizmo, stereotipų ir smurto artimoje aplinkoje problemomis. Tą iliustruoja kasdieniai, įprastais tapę pavyzdžiai: užgaulūs juokeliai ar replikos, seksualinis priekabiavimas ar prievarta, išankstinis kompetencijos nuvertinimas remiantis biologine lytimi, valandos, praleistos dirbant namų ruošos darbus (yra apskaičiuota, kad moterys, dirbdamos buitinius darbus, praleidžia daugiau nei dvigubai vyrų tam skiriamą laiką), kūno ir seksualumo kultas bei smurtas (oficialiosios statistikos portale pateikiama, kad 2020 m. Lietuvoje net 79,8 % nukentėjusiųjų nuo smurto ir agresijos artimoje aplinkoje sudaro moterys, o 88 % kaltinamųjų – vyrai). Tokias „nematomas“ problemas būtų galima vardyti be paliovos, o tai tik patvirtina, koks aktualus šiandieniniame pasaulyje yra feminizmas. Tai vienintelis judėjimas, kurio dėka galima užtikrinti visuomenės progresą, sumažinti nesaugumo ir lyčių atskirties jausmą. Reikia pasidžiaugti, kad apklausos, į kurias atsakė mūsų mokyklos moksleiviai, rezultatai išties džiuginantys – 77 % apklaustųjų atsakė, jog nesijaučia diskriminuojami dėl savo lyties.

Nukelta į 6 puslapį

FEMINISTĖS NE NEKENČIA VYRŲ

Vienas iš labiausiai paplitusių mitų apie feminizmą yra mąstymas, kad jis siekia sumenkinti vyrus ir išaukštinti moteris. Iš tiesų, klaidingiausia yra manyti, kad šis judėjimas ir vyriškoji lytis yra du vienas kitam priešiški pasauliai, o jų bendrystė yra įmanoma išskirtiniais atvejais. Kai kuriuos gali stipriai nustebinti, bet feminizmas tikrai skatina vyriškumo normų laisvėjimą: stengiamasi priversti visuomenę pripažinti vyrų jausmų pasaulį ir jį priimti; atsikratyti senų ir toksiškų „tikro vyriškumo“ ideologijų. Dažniausiai užgniaužtos emocijos ar neįgyvendinti „vyriškumo“ standartai vyrams pasireiškia agresijos protrūkiais, priklausomybių išsivystymu, depresija ar net savižudybėmis. Todėl feminizmas pabrėžia, jog pasauliui pakeitus lyčių normas rasis daugiau ypatingų, drąsių ir empatiškų žmonių. Išnykus stereotipams, žmonijoje sumažės beprecedenčiai fizinio arba psichologinio smurto atvejai.

„Dismorfija“. Viltė Strikaitė, III B.

APIBENDRINAMIEJI ŽODŽIAI

Nors ir ne viskas yra tobula, tačiau galime pasidžiaugti, jog Lietuvoje, palyginus su kaimynine Lenkija ar tolimuoju Talibanu, sparčiai žengiame į priekį įtvirtindami požiūrį, jog moteris yra žmogus, galintis turėti visas teises ir jaustis lygiaverte visuomenės dalimis, o lytis nėra rodiklis, kuriuo būtų galima vertinti gebėjimus ar intelektą. Norint dar

geriau perprasti dabartinę situaciją, vertėtų išankstini nusistatymą prieš teigiamas ideologijas pakeisti savišvieta ir išiklausymu: egzistuoja daug puikių feministinės literatūros knygų kaip antai Donato Paulausko „Feminizmas – žodis, kurio negalima minėti“ arba Simone de Beauvoir „Antroji lytis“.

Naudoti šaltiniai:

Paulauskas, D. 2017. *Feminizmas – žodis, kurio negalima minėti*. Vilnius. 192 p.
<https://www.lrt.lt/naujienos/nuomones/3/1389026/vaiva-rykstaite-moterims-teigiancioms-as-ne-feministe>
<https://www.lrt.lt/mediateka/irasas/2000204759/tai-tiek-koks-yra-feminizmas-siandien-pokalbis-su-lyciu-lygybes-ir-lygiu-galimybiu-tyreja-ugne-litvinaite>
<https://www.lrt.lt/naujienos/gyvenimas/13/1076645/destytoja-stereotipus-apie-feminizma-lauzo-ir-paskaitose-ir-gyvenime>
<https://www.bernardinai.lt/tinklalaide-nesamoningai-kas-yra-feminizmas/>
<https://www.mic.lt/ivykiai/2020/10/13/dialogas-apie-feminizmo-prasme/>
<https://osp.stat.gov.lt/infografikas-smurtas-artimoje-aplinoke>
<https://www.nebebeda.lt/8-faktai-apie-feminizma-ir-kodel-mums-jo-vis-dar-reikia/>
<https://infogram.com/smurtas-artimoje-aplinoke-2021-1h7v4pwd9jwmj6k>
<https://eige.europa.eu/publications/gender-equality-index-2021-report/gender-differences-household-chores>
<https://ourworldindata.org/grapher/suicide-death-rates-by-sex>
<https://www.vle.lt/straipsnis/feminizmas/>

Parengė Jaunųjų žurnalistų būrelio narė Eglė Pranckutė

Be to, buvo įdomu sužinoti, ką mokiniai mano apie klijuojamą **moksluko etiketę**, ar jie patys save tokiais laiko ir kokias emocijas toks apibūdinimas kelia.

Kamilė patvirtina, jog mokslas ją tikrai traukia, bet čia pat priduria, jog savęs mokslu nepavadintų, o ką galvoja kiti – nesvarbu. Agnė

pritaria Kamilės nuomonei, jog nereikia kreipti dėmesio į tai, ką apie tave galvoja kiti ir taip pat savęs mokslu nelaiko, nes žino, jog visada galima labiau pasistengti. Šis apibūdinimas Agnė tik prajuokina ir nesukelia jokių neigiamų emocijų. Ūla ir Kajus paantrina, kad neigiamų emocijų šis epitetas jiems nesukelia, o Agnei apibūdinimas „mokslukas“ pasirodė nebemadingas, pabodęs, jai būtų smagiau jo išvengti. Mokiniai atvirauja, jog tokia etiketė kartais jiems tikrai yra klijuojama, tačiau Kajus čia pat priduria, jog jam tai visai netrukdo, o šis žodis, pasak vaikinų, nerodo žmogaus išprusimo ar sugebėjimų lygio.

Nuotraukoje – Kajus, Ūla ir Agnė
*Parengė Jaunųjų žurnalistų būrelio narės
Monika Dobilaitė ir Gabrielė Andriulaitytė*

Jurbarko Antano Giedraičio-Giedriaus gimnazijos laikraštis
Leidžia Jaunųjų žurnalistų būrelis
(vadovė Violeta Greičiūnienė)
Adresas: Vydūno g. 15, Jurbarkas
El.versija: www.jurbarkogimnazija.lt
El.paštas: rastine@jurbarkogimnazija.lt